

**Partij voor
de Dieren**

Statenfractie Noord-Brabant

Notitie Wijziging Verordening ruimte 2014:

Uitsluiting van mestbewerking in de groenblauwe mantel

November 2016

Samenvatting

Artikel 6 van de Verordening ruimte (Vr) handelt over de structuur ‘groenblauwe mantel’. Het beleid in de groenblauwe mantel is gericht op het behoud en vooral de ontwikkeling van natuur, het watersysteem en het landschap. Samen met de structuur ‘gemengd landelijk gebied’ is de inzet met de groenblauwe mantel gericht op een vitaal en mooi landelijk gebied.

In de huidige Vr is mestbewerking in het gemengd landelijk gebied en in het bestaand stedelijk gebied in eerste instantie uitgesloten¹, maar in de groenblauwe mantel niet. Dat terwijl van deze drie structuren de groenblauwe mantel degene is met de hoogste natuur- en waterwaarden. Het juist in de groenblauwe mantel uitsluiten van mestbewerking, ligt daarom voor de hand.

Het voorstel is om in artikel 6 van de Vr een bepaling op te nemen die mestbewerking in de groenblauwe mantel uitsluit. Concreet kan hiertoe in de Vr een nieuw artikel toegevoegd worden dat uitbreiding en nieuwvestiging van mestbewerkingsinitiatieven uitsluit.

Aanleiding

De provincie kiest in de Structuurvisie ruimtelijke ordening voor een vitaal en mooi landelijk gebied in Brabant. Deze inzet is uitgewerkt in twee structuren: de 'groenblauwe structuur' en het 'gemengd landelijk gebied'. De groenblauwe mantel vormt het gebied tussen enerzijds de groenblauwe structuur en anderzijds het landelijk gebied en het stedelijk gebied.

De precieze definitie van groenblauwe mantel wordt genoemd in artikel 1.34 van de Vr: “*gebieden met een belangrijke nevenfunctie voor natuur en water die overwegend grenzen aan de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingszone of die deze verbinden*”.

Uit de toelichting op Artikel 6, Groenblauwe mantel, blijkt de nadruk die met de Vr in de groenblauwe mantel wordt gelegd op het behoud en ontwikkeling van natuur, watersysteem en landschap: “*De groenblauwe mantel biedt daarbij ook ruimte voor de ontwikkeling van gebruiksfuncties zoals landbouw en recreatie, mits deze bijdragen aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap: de 'jamitsbenadering'. (...) Daarbij is vooral de versterking van leefgebieden voor plant- en diersoorten in de groenblauwe mantel van belang. De groenblauwe mantel biedt in beginsel geen ruimte voor stedelijke ontwikkeling of de ontwikkeling van nieuwe (kapitaal-)intensieve vormen van recreatie en landbouw (zoals de bouw van kassen, (bezoekers-)intensieve recreatie, of concentratiegebieden voor intensieve landbouwfuncties).*”

---

¹ Zie artikel 7.12, Afwijkende regels voor mestbewerking, voor de bepaling voor het gemengd landelijk gebied en artikel 4.7 voor de regels omtrent mestbewerking in het bestaand stedelijk gebied.

In artikel 3.1 van de Vr wordt de zorgplicht voor de ruimtelijke kwaliteit beschreven. Het betreft algemene regels die betrekking hebben op alle gebiedsstructuren, waaronder dus ook de groenblauwe mantel. In de artikelen 4.7 en 7.12 (over mestbewerking in het bestaand stedelijk gebied en het gemengd landelijk gebied) wordt ook naar artikel 3.1 gerefereerd bij de voorwaarden waaronder mestbewerking wel is toegestaan. In artikel 6, over de groenblauwe mantel, ontbreekt echter expliciete regelgeving over mestbewerking, dus ook o.a. over hoe de versterking van leefgebieden voor plant- en diersoorten in de groenblauwe mantel wordt beschermd tegen de effecten van mestbewerking.

Het voorstel: Aanpassing Verordening ruimte 2014

Gezien de belangrijke nevenfunctie voor natuur en water waarmee de groenblauwe mantel zich kenmerkt, ligt het voor de hand mestbewerking in de groenblauwe mantel uit te sluiten. Het voorstel is om hiertoe in artikel 6 van de Vr een bepaling op te nemen. Dit kan een extra artikel zijn, met de volgende inhoud:

“Een bestemmingsplan dat is gelegen in de groenblauwe mantel bepaalt dat de vestiging van, de uitbreiding van en toename van de bestaande bebouwingsoppervlakte van mestbewerking en van mestverwerking zijn uitgesloten.”

Argumenten

Mestbewerking in de groenblauwe mantel is niet uitgesloten in de Vr

Terwijl mestbewerking in het gemengd landelijk gebied is uitgesloten met artikel 7.12, en met artikel 4.7 in het bestaand stedelijk gebied, is een dergelijke specifieke bepaling niet opgenomen in het artikel over de groenblauwe mantel, artikel 6. In artikel 6.10 is een algemene regeling voor niet-agrarische functies opgenomen, maar die is niet specifiek bedoeld voor mestbewerking en is daar ook moeilijk op toe te passen, doordat de in artikel 6.10 genoemde voorwaarden mestbewerking niet in eerste instantie uitsluit.

De groenblauwe mantel kent meer landschappelijke en natuurwaarden dan het gemengd landelijk gebied en het bestaand stedelijk gebied

De gebieden in de groenblauwe mantel hebben een belangrijke nevenfunctie voor natuur en water die overwegend grenzen aan de ecologische hoofdstructuur en ecologische verbindingszone of die deze verbinden. Er is daardoor sprake van meer landschappelijke en natuurwaarden dan in het gemengd landelijk gebied en zeker het bestaand stedelijk gebied.

Momenteel wordt echter het gemengd landelijk gebied en zelfs het bestaand stedelijk gebied beter beschermd tegen mogelijke schadelijke effecten door mestbewerking. Bescherming tegen de potentieel schadelijke activiteiten van mestbewerking op de omgeving in de groenblauwe mantel, ligt daarom voor de hand.

Het uitsluiten van mestbewerking is in lijn met de structuurvisie van de groenblauwe mantel

Zowel voor het gemengd landelijk gebied als voor de groenblauwe mantel geldt dat de ontwikkeling van landbouw de 'ja-mitsbenadering' wordt toegepast: er wordt ruimte geboden mits de ontwikkeling bijdraagt aan de kwaliteiten van natuur, water en landschap.

In de toelichting op artikel 7.12 (Afwijkende regels voor mestbewerkingsactiviteiten in het gemengd landelijk gebied) is aangegeven: *“De vestiging van mestbewerking in de groenblauwe mantel is niet gewenst”*. In het kader van eenduidigheid is het zinvol om deze wens te concretiseren in het expliciet uitsluiten van mestbewerking in de groenblauwe mantel.

6.10, lid 1,d bepaalt dat in de groenblauwe mantel maximaal milieucategorie 2 is toegestaan. Op mestbewerking is echter milieucategorie 3.2 of hoger van toepassing.²

Ook heeft mestbewerking een aantrekkende werking van transportverkeer, waar de wegen in de groenblauwe mantel niet op zijn berekend. Ook om deze redenen is het zinvol om mestverwerking expliciet uit te sluiten in de groenblauwe mantel.

Consequenties

Het uitsluiten van mestbewerking kan in theorie gevolgen hebben in het kader van de landelijke mestverwerkingsplicht. Maar uit Statenmededelingen blijkt dat we naar verwachting voorlopig met overcapaciteit te maken hebben. Daarbij moeten ook de ‘concrete initiatieven’, die mogelijk de capaciteit nog verder uitbreiden, in ogenschouw genomen worden.

Daarnaast: één van de voorwaarden waarmee mag worden afgeweken van de uitsluiting van mestbewerking in het bestaand stedelijk gebied en het gemengd landelijk gebied, houdt rekening met de mestverwerkingsplicht. Artikel 7.12, lid 3.b en artikel 4.7, lid 2.a geven aan dat van de uitsluiting mag worden afgeweken, mits: “*de noodzaak aanwezig is vanwege de wettelijke plicht tot mestverwerking van het mestoverschot in Noord-Brabant*”. Vanwege deze afwijkingsmogelijkheden in het bestaand stedelijk gebied en het gemengd landelijk gebied zal uitsluiting in de groenblauwe mantel geen gevolgen hebben in het kader van de landelijke mestverwerkingsplicht.

Door mestbewerking in de groenblauwe mantel uit te sluiten, kunnen de natuur, het watersysteem en het landschap in de groenblauwe mantel beter worden beschermd, in lijn met de structuurvisie.

---

² Zie: <https://vng.nl/onderwerpenindex/milieu-en-mobiliteit/externe-veiligheid/bedrijven-en-milieuzonering>